

Vlaams
Parlement

vergadering **1**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 26 september 2016

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	3
VERONTSCHULDIGINGEN	3
OPENING VAN DE ZITTING 2016-2017	3
ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING	3
POLITIEKE FRACTIES	
Wijzigingen in de samenstelling	4
VERKIEZING VAN HET BUREAU	4
TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER	5
CONSTITUERING VAN HET VLAAMS PARLEMENT	5
BOODSCHAPPEN	6
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES	
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	
Verkiezing van de voorzitter van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting	
Verkiezing van de voorzitter van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid	7
VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2017	8
MEDEDELINGEN VAN DE VOORZITTER	14
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	14

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Herman De Croo

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Goede collega's, dames en heren, welkom. De vergadering is geopend.

Rechts van mij zit de jongste collega en links van mij de tweede jongste. Zij nemen het secretariaat waar. U ziet dat de plaatsen soms goed uitkomen.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Jenne De Potter, Jan Durnez, Marc Hendrickx, Karim Van Overmeire: ambtsverplichtingen;

Mathias De Clercq, Jean-Jacques De Gucht: familieverplichtingen.

OPENING VAN DE ZITTING 2016-2017

De voorzitter: Dames en heren, het Vlaams Parlement komt heden van rechtswege bijeen krachtens artikel 10, §1, eerste lid, van het bijzonder decreet van 7 juli 2006 over de Vlaamse instellingen.

Dat geeft mij de gelegenheid om de zitting 2016-2017 geopend te verklaren.

ONDERZOEK VAN DE GELOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING

De voorzitter: Collega's, bij brief van 1 september 2016 heeft de heer Jan Hofkens, die als opvolger tijdelijk zitting had in het Vlaams Parlement, met ingang van 26 september 2016 ontslag genomen als Vlaams volksvertegenwoordiger.

Bij brief van 7 september 2016 verzaakt de derde opvolger, de heer Dave Van Oosterwyck, aan het mandaat van Vlaams volksvertegenwoordiger.

De opvolger die in aanmerking komt om de heer Jan Hofkens te vervangen, is derhalve de heer Paul Cordy.

De geloofsbrieven van de heer Paul Cordy werden reeds goedgekeurd in de plenaire vergadering van 17 juni 2014. Het administratieve onderzoek heeft uitgewezen dat sindsdien geen wijziging is opgetreden in de vervulling van de verkiesbaarheidsvoorwaarden.

Vraagt hierover iemand het woord? *(Neen)*

Dan keurt u wat ik ga zeggen, bij voorbaat goed. Ik roep de heer Paul Cordy uit tot Vlaams volksvertegenwoordiger en nodig hem uit van op zijn plaats de grondwettelijke eed af te leggen, die luidt als volgt: "Ik zweer de Grondwet na te leven."

– *Paul Cordy legt de grondwettelijke eed af.*

Mijnheer Cordy, ik feliciteer u. *(Applaus)*

POLITIEKE FRACTIES

Wijzigingen in de samenstelling

De voorzitter: Collega's, bij brief van 6 september 2016 deelt de heer Björn Rzoska, voorzitter van de Groenfractie, mee dat de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde niet langer deel uitmaakt van de Groenfractie. De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde heeft dit ontslag bij mail van 10 september 2016 bevestigd.

Bij brief van 1 september 2016 delen de heren Matthias Diependaele, voorzitter van de N-VA-fractie, en Paul Cordy, zopas geïnstalleerd, ons mee dat de heer Paul Cordy zich vanaf zijn eedaflegging, dus stante pede, aansluit bij de N-VA-fractie. (*Applaus bij de N-VA. Opmerkingen*)

Het kan verkeren.

VERKIEZING VAN HET BUREAU

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de verkiezing van het Bureau van het Vlaams Parlement.

Het scheidend Bureau was als volgt samengesteld:

voorzitter: de heer Jan Peumans
eerste ondervoorzitter: de heer Peter Van Rompuy
tweede ondervoorzitter: de heer Wilfried Vandaele
derde ondervoorzitter: de heer Marino Keulen
vierde ondervoorzitter: mevrouw Caroline Gennez
secretarissen: mevrouw Nadia Sminate, de heer Kris Van Dijck en mevrouw Sonja Claes

Vraagt iemand het woord omtrent de verkiezing van het Bureau?

De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, ik wil graag voorstellen om de huidige samenstelling van het Bureau te behouden.

De voorzitter: Wij hebben het voorstel van de heer Diependaele gehoord.

Daar het aantal kandidaten voor elk ambt in het Bureau overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik verkozen:

tot voorzitter: de heer Jan Peumans
tot eerste ondervoorzitter: de heer Peter Van Rompuy
tot tweede ondervoorzitter: de heer Wilfried Vandaele
tot derde ondervoorzitter: de heer Marino Keulen
tot vierde ondervoorzitter: mevrouw Caroline Gennez
tot secretarissen: mevrouw Nadia Sminate, de heer Kris Van Dijck en mevrouw Sonja Claes

Geen bezwaar? Misschien kan een applaus dit bevestigen? (*Applaus*)

Voilà. Alea iacta est. Het Bureau van het Vlaams Parlement is dus samengesteld. Ik verzoek de voorzitter en twee secretarissen, de heer Kris Van Dijck en mevrouw Sonja Claes, tot hier te komen en plaats te nemen daar waar wij ons gaan terugtrekken. (*Applaus*)

– Jan Peumans, voorzitter, treedt als voorzitter op.

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Beste collega-volksvertegenwoordigers, dames en heren ministers, beste medewerkers van het Vlaams Parlement, geacht publiek, met veel plezier heet ik u uiteraard weer allen hartelijk welkom voor onze eerste zitting van het nieuwe parlementaire jaar in het pronkstuk van ons glazen huis, de Koepelzaal.

Deze zaal is ook de ideale plek voor het bedrijven van politiek. Tijdens het reces lieten de media ons verstaan dat onze politici vooral veel ballonnetjes hebben opgelaten. Welnu, als u hier een ballon oplaait, dan raakt hij niet verder dan ons prachtige glazen dak. En niemand kan er dan nog aan. Zo'n ballon is natuurlijk bedoemd om te verschrompelen en na verloop van tijd zielloos weer op de grond te vallen. Inderdaad, een ballon bevat alleen maar lucht. (*Applaus*)

Gelukkig kan ik na zeven jaar op deze voorzittersstoel met stelligheid beweren dat in ons Vlaams Parlement op een minder zweverige manier politiek bedreven wordt en ik wil u aanmoedigen om die traditie met veel enthousiasme voort te zetten tijdens ons werkjaar 2016-2017.

Om te beginnen wil ik u bedanken voor het vertrouwen dat u in mij stelt om deze vergadering in goede banen te leiden. Ik wil andermaal collega Herman De Croo, de ouderdomsdeken van ons parlement, bedanken voor de schitterende wijze waarop hij dat doet. Hij zit, denk ik, helemaal in de sfeer van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, waar hij ook lange tijd voorzitter van geweest is. Maar ja, politieke afspraken zijn politieke afspraken, en het was van heel korte duur, tot grote vreugde van mijzelf, natuurlijk. (*Gelach*)

Ik heb dat in het verleden graag gedaan, omdat ik vanop de banken voor mij, en meer nog in de commissiezalen, veel vuur en deskundigheid heb mogen ontdekken. Dat stimuleert mij om er mee voor te zorgen dat dit parlement zijn status van meest dynamische, kritische en efficiënte parlementaire vergadering van ons land kan bestendigen. Enkele cijfers kunnen dat staven. Tijdens het vorige zittingsjaar mondde uw werk uit in 10 actualiteitsdebatten, 24 voorstellen van decreet, 74 ontwerpen van decreet en 18 voorstellen van resolutie. Om dit jaar even sterk uit de hoek te komen, zal ik deze inleidende toespraak zeer kort houden, zodat u allen meteen de koeien bij de horens kunt vatten.

Bedenk evenwel dat u, en ook ik, dat niet zou kunnen zonder de hulp van de administratieve en ondersteunende diensten van ons parlement. Daarom richt ik graag een woord van dank tot onze secretaris-generaal, mevrouw Goossens, en al haar medewerkers. Zij zijn er met hun dagelijkse inzet mee verantwoordelijk voor dat het Vlaams Parlement zich een van de belangrijkste drijvende krachten in onze maatschappij mag noemen. Zowel zij als wij, de volksvertegenwoordigers en het politieke personeel, mogen er dan ook trots op zijn dat we op 7 december ons 45-jarig bestaan vieren. We zullen dat niet onopgemerkt voorbij laten gaan. De plannen voor dat verjaardagsfeest nemen elke dag concretere vormen aan.

Nochtans is dat niet de eerste bekommernis van wie hier het politieke werk bedrijft. Dat is ook terecht. Ik kan me ook levendig voorstellen dat u allen na het zomerse reces zit te popelen om vol gas te geven. Welnu, ik houd u niet langer tegen. Aan de slag voor een dynamisch Vlaanderen, de burger rekent op u! Ik dank u. (*Applaus*)

Ik hoop uiteraard dat alle andere sprekers het ook zo kort houden. (*Gelach*)

CONSTITUERING VAN HET VLAAMS PARLEMENT

De voorzitter: Dames en heren, ik verklaar het Vlaams Parlement geconstitueerd.

Hiervan zal worden kennis gegeven aan de Vlaamse Regering, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat, het Parlement de la Communauté française, het Parlement wallon, tegenwoordig het Parlement de Wallonie, het Parlement der Deutschsprachigen Gemeinschaft, het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement, de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Assemblée de la Commission communautaire française.

BOODSCHAPPEN

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 19 september 2016 deelt de voorzitter van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement mee dat dat parlement ter vergadering van die dag voor wettig en voltallig is verklaard.

Bij brief van 20 september 2016 deelt de voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie dat die vergadering ter vergadering van die dag voor wettig en voltallig is verklaard.

Bij brief van 21 september 2016 deelt de voorzitter van het Parlement wallon mee dat dat parlement zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 21 september 2016 deelt de voorzitter van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie mee dat die raad zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 21 september 2016 deelt de voorzitter van de Assemblée de la Commission communautaire française mee dat die assemblee zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De voorzitter: Dames en heren, u zult nog even moeten wachten op de verklaring van de minister-president, want er zijn een aantal wijzigingen in de samenstelling van de commissies.

Voor de N-VA-fractie zijn

in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting de heer Jan Hofkens en mevrouw Grete Remen als vaste leden vervangen door de heren Paul Cordy en Jan Peumans,

in de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid de heer Jan Hofkens als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Paul Cordy,

in de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid de heren Jan Hofkens en Paul Van Miert als plaatsvervangende leden vervangen door de heer Paul Cordy en mevrouw Annick De Ridder,

in de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken de heer Jan Peumans als vast lid vervangen door mevrouw Grete Remen,

in de Commissie voor Onderwijs mevrouw Miranda Van Eetvelde als vast lid vervangen door de heer Paul Cordy en de heer Axel Ronse als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Miranda Van Eetvelde,

in de Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven de heer Jan Hofkens als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Jos Lantmeeters en

in de Commissie voor de bestrijding van gewelddadige radicalisering de heer Jan Hofkens als vast lid vervangen door mevrouw Miranda Van Eetvelde en mevrouw Miranda Van Eetvelde als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Paul Cordy.

Voor de CD&V-fractie zijn in de Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke Kansen mevrouw Griet Coppé als vast lid vervangen door de heer Dirk de Kort en de heer Dirk de Kort als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Griet Coppé.

Voor de Groenfractie zijn:

in de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde als vast lid vervangen door de heer Johan Danen en de heer Johan Danen als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Elisabeth Meuleman,

in de Controlemmissie voor Regeringsmededelingen de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Björn Rzoska en

in de Commissie voor de opvolging van het klimaatbeleid in Vlaanderen de heer Hermes-Sanctorum-Vandevoorde als vast lid vervangen door de heer Johan Danen.

Bij mail van 15 september 2016 meldt de heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde mij dat hij als toegevoegd lid zitting wenst te hebben in de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn.

Verkiezing van de voorzitter van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

De voorzitter: Dames en heren, ingevolge zijn ontslag als Vlaams volksvertegenwoordiger is de heer Jan Hofkens niet langer voorzitter van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

Bij brief van 8 september 2016 draagt de heer Matthias Diependaele, voorzitter van de N-VA-fractie, voor dat voorzitterschap de heer Paul Van Miert voor.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Dan verklaar ik de heer Paul Van Miert verkozen tot voorzitter van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting. (*Applaus*)

Verkiezing van de voorzitter van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 8 september 2016 draagt de heer Matthias Diependaele, voorzitter van de N-VA-fractie, de heer Jos Lantmeeters voor als voorzitter van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid, ter vervanging van de heer Axel Ronse.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Dan verklaar ik de heer Jos Lantmeeters verkozen tot voorzitter van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid. (*Applaus*)

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2017

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de verklaring van de Vlaamse Regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2017.

Minister-president Bourgeois heeft het woord en wenst niet onderbroken te worden.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, in deze onzekere economische tijden met geostrategische spanningen, een Europese Unie die haar tweede adem zoekt, oorlogsconflicten, blijvende terroristische dreiging, en ongeziene migratiegolven ten gevolge van oorlog en klimaatverandering blijft Vlaanderen koers houden.

We gaan daarbij, zonder zelfgenoegzaamheid, van onze sterktes uit: onze uitstekende logistieke ligging met optimaal uitgeruste havens, onze goed geschoolde en productieve arbeidskrachten, onze wereldwijd gerenommeerde onderzoekscentra, onze steeds slimmere, steeds efficiëntere overheidsdiensten, onze snel innoverende en exporterende ondernemingen, en de warmte van ons bruisend Vlaams verenigingsleven.

Bij haar aantreden stond deze Vlaamse Regering voor een moeilijke opdracht. We keken aan tegen een groot begrotingstekort, als gevolg van de zesde staats-hervorming, de te zwakke economische groei en het korset van de Europese boekhoudregels.

We weigerden evenwel het probleem door te schuiven naar de volgende generaties. We weigerden de belastingen te verhogen. Wij namen onze verantwoordelijkheid en kozen voor een begroting in evenwicht. Moeilijke beslissingen hebben we moeten nemen. Inspanningen zijn gevraagd. Maar, dankzij deze inspanningen creëren we nu bijkomende beleidsruimte, kunnen we nu investeren in ons sociaal en economisch weefsel, kunnen we nu de basis leggen voor groei.

En die groei manifesteert zich nu al, het sterkst in Vlaanderen. De koopkracht stijgt, het aantal faillissementen daalt drastisch, het aantal starters groeit spectaculair, het jobaanbod is het grootste in tien jaar, meer mensen zijn aan het werk, vooral in de private sector, en de werkloosheid blijft dalen.

Bij de begrotingsopmaak 2017 botsten wij op nieuwe tegenvallers.

De overdracht van de bevoegdheid inzake ziekenhuisfinanciering verplicht ons om aanzienlijke bedragen te betalen voor verbintenissen die de federale overheid is aangegaan, en waarvoor ons onvoldoende middelen werden gegeven.

Twee weken geleden stelde het Planbureau zijn groeivoorspelling voor 2017 naar beneden bij tot 1,2 procent. Ook al blijven wij optimistischer, zeker wat Vlaanderen betreft, toch zijn wij ertoe gehouden dit lage groeicijfer in onze begroting mee te nemen. En vorige week vernamen we van de FOD Financiën dat de negatieve afrekening ten gevolge van de nieuwe Financieringswet deels vervroegd wordt.

Maar het was en bleef onze ambitie om in 2017 naar een begrotingsevenwicht te gaan, en om tegelijk ruimte te creëren voor forse bijkomende investeringen en structurele inspanningen te leveren die ons voorbereiden op 2019.

We zijn hierin geslaagd. Met dank aan al mijn collega's, die opnieuw bewezen dat we een ploeg vormen, dat we gedreven zijn door dezelfde ambities, met hetzelfde doel.

Voorzitter, collega's, de ambities van deze Vlaamse Regering reiken verder dan een puur boekhoudkundig evenwicht.

We willen een Vlaamse natie die open, sociaal, veerkrachtig en internationaal is, die welvaart en welzijn creëert op een innovatieve en duurzame manier, en waarin iedereen meetelt. Daarom drijven we onze investeringen nog op en injecteren we extra veel zuurstof in onze samenleving, in onze economie, en in jobs.

Met deze Vlaamse Regering heeft Onderwijs een groeibegroting. De investeringskredieten zitten op het hoogste niveau ooit.

Net zoals vorig jaar investeren we ook in 2017 opnieuw 100 miljoen euro in nieuwe schoolgebouwen. En we lanceren een nieuwe reeks kleinere publiek-private investeringsprogramma's waarvoor we het budget verhogen van 200 naar 300 miljoen euro.

In het hoger onderwijs kennen we na twee jaar opnieuw de zogenaamde 'kliks' en het groeipad toe, middelen die erbij komen omdat er meer studenten zijn. De universiteiten en hogescholen delen ook in de extra middelen die we investeren in onderzoek en ontwikkeling (O&O).

Dit jaar geven wij uitvoering aan de conceptnota's voor de modernisering van ons onderwijs, in het bijzonder de hervorming van het secundair en de uitbouw van het duaal leren. We blijven investeren in kwaliteitsvol onderwijs, van de kleuter in de kleuterklas tot de volwassene die tijd maakt om levenslang te leren.

Onderzoek en ontwikkeling zijn de motor van onze nieuwe economie, de basis van onze welvaart. De Vlaamse Regering maakt haar belofte waar. We zijn op weg naar de magische 3 procent in 2020.

In 2017 investeren we alvast 195 miljoen euro extra in wetenschappelijk onderzoek en innovatie. Onze strategische onderzoekscentra krijgen fors meer middelen. Daarnaast lanceren we ons nieuw clusterbeleid, met de focus op sectoren waar Vlaanderen internationaal het verschil maakt. In het kader van Visie 2050 starten we daarbovenop met proeftuinen voor smart cities, voor circulaire economie en voor Industrie 4.0, projecten waar we sterk op willen inzetten. Ook investeren we 100 miljoen euro extra in onder andere O&O-infrastructuur.

We maken Vlaanderen nog competitiever. We zorgen ervoor dat meer mensen die zwakker staan op de arbeidsmarkt, aan de slag kunnen. Sinds 1 juli geven we, zoals u weet, nog grotere loonkostverlagingen voor jongeren, voor 55- en 60-plussers en voor mensen met een beperking. Vanaf 2017 verhogen we dat budget met nog eens 125 miljoen euro. Bovendien wordt de versnelde afbouw van de onroerende voorheffing op materieel en outillage voor een periode van drie jaar opnieuw verlengd. We maken ook werk van een specifieke premie voor langdurig werklozen.

Ook het Vlaamse aandeel in de taxshift – dat wordt wel eens vergeten – komt op snelheid. In 2017 verlaagt Vlaanderen de belastingen voor de Vlamingen met maar liefst 312 miljoen euro. Vorig jaar namen we een historische kaap: de kaap van de 300 miljard euro export. Maar we rusten niet op onze lauweren. Want export is onze levenslijn. Daarom versterken en verdiepen we het uitstekende buitenlandnetwerk van Flanders Investment & Trade. En met een hervormd subsidieaanbod helpen we onze bedrijven, in het bijzonder onze kmo's, om te internationaliseren.

Internationaal ondernemen zetten we trouwens door in alle domeinen, ook in kunst en cultuur. Ons nakend gastlandschap, samen met Nederland, op de

Frankfurter Buchmesse, belooft fantastische resultaten, met nu al ruim 450 nieuwe publicaties in het Duits. Nooit eerder kon een gastland in de aanloop van de Buchmesse zoveel vertalingen in de wacht slepen.

In onze hoofdstad investeren we ook extra met het Brusselfonds.

Onze welvaart en ons welzijn, collega's, koppelen we niet los van onze ambities inzake klimaat en energie.

De Vlaamse Regering nam al heel wat maatregelen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en de energie-efficiëntie te verhogen. Ik som er enkele op: minimale kwaliteitsnormen voor bestaande gebouwen zoals verplichte dakisolatie tegen 2020 en verplicht dubbel glas tegen 2023, de vergroening van de verkeersbelasting, de kilometerheffing voor vrachtwagens, en subsidies voor isolatie, zonneboilers, warmtepompen en schone wagens.

Deze maatregelen sorteren nu al effect – denk aan de ontdieseling, die volop bezig is – en zullen jaar na jaar leiden tot meer positieve resultaten.

Als overheid nemen we onze voorbeeldfunctie op. We investeren onder meer in de vergroening van ons wagenpark en in het energiezuinig maken van onze overheidsgebouwen. Denk aan het Brusselse Vlaams Administratief Centrum (VAC) dat volgend jaar de deuren opent. Met een E-peil van 34 bouwen we het grootste passiefkantoor van het hele land.

Maar als we de klimaatdoelstellingen 2020 willen behalen, moeten we een versneling hoger schakelen. We zullen meer dan ooit moeten inzetten op een energieomslag, met de focus op hernieuwbare energie zoals wind- en zonne-energie.

We werken aan een korting op de onroerende voorheffing voor ingrijpende energetische renovaties en er komen maatregelen voor de vergroening van de lichte vrachtwagens.

Bovendien kijken we nu al vooruit naar 2030, want de Klimaattop van Parijs heeft de lat voor 2030 nog hoger gelegd. Daartoe stellen we in 2017 meer dan 50 miljoen euro ter beschikking om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen, onder meer voor het energiezuinig maken van onze sociale woningen en onze scholen en om bij te dragen aan internationale klimaatfinanciering. Daartoe organiseren we op 1 december 2016 een Klimaat- en Energietop. We verwachten daar forse, reële engagementen van alle overheden en van alle sectoren.

Overall waar ik in Vlaanderen ga, merk ik alvast heel veel positieve wil om hier op een ambitieuze manier toe bij te dragen. Dat stemt me blij en hoopvol, want alleen als we allemaal ons steentje bijdragen, kunnen we er een succes van maken.

In ons klimaatverhaal past het nieuw en uiterst belangrijke Beleidsplan Ruimte Vlaanderen waarmee we de klimaatdoelstellingen ook ruimtelijk willen vertalen. Want onze ambitie voor een koolstofarm Vlaanderen vereist de omslag naar een duurzaam en efficiënt gebruik van onze ruimte, met versterking van onze stads- en dorpskernen en met slimme ruimtelijke netwerken rond vervoersknooppunten.

Deze Vlaamse Regering versterkt haar ambitieus investeringsbeleid inzake mobiliteit.

Tegen het einde van deze regeerperiode ronden we de kaap van 100 miljoen euro fietsinvesteringen. Onze concrete ambitie is de realisatie van 80 vlotte en veilige fietssnelwegen voor het woon-werkverkeer. Werknemers nemen nog veel te vaak de wagen voor kleine en middelgrote afstanden. Ik roep alle werkgevers op om het gebruik van de fiets in hun bedrijf aan te moedigen en te vergemakkelijken.

Van bij de start van deze regeerperiode zijn comfortabele voertuigen en vlotte doorstroming prioritair bij De Lijn. De aanbesteding voor 146 nieuwe trams, drie nieuwe tramlijnen rond en naar Brussel en de opening van verscheidene nieuwe stelplaatsen zetten deze ambitie duidelijk kracht bij.

Met een jaarlijks investeringsbudget van 350 miljoen euro, met 2 miljard euro voor de ring rond Brussel en 3,5 miljard euro voor de Oosterweelverbinding, is nog nooit zo veel geïnvesteerd in weginfrastructuur.

De inkomsten uit de kilometerheffing voor vrachtwagens liggen lager dan verwacht, maar toch handhaven we onze belofte en investeren we 100 miljoen euro extra in de weginfrastructuur, een nooit geziene verhoging van dit budget.

Ook in nieuwbouw en renovatie van sociale woningen blijven we fors investeren. Na de recordinvesteringen van de vorige jaren, kunnen de sociale huisvestingsmaatschappijen in 2017 opnieuw 200 miljoen euro extra investeren doordat wij de leningsmachtiging optrekken. Met gerichte inspanningen voor zowel huurder als verhuurder maken we eindelijk werk van een sterke en kwaliteitsvolle private huurmarkt.

Voorzitter, collega's, samen met honderdduizenden professionelen en vrijwilligers maken we werk van een warm Vlaanderen, een Vlaanderen dat het verenigingsleven en het vrijwilligerswerk beter ondersteunt, een Vlaanderen dat investeert in de meest kwetsbaren, in onze kinderen en onze gezinnen.

Cultuurorganisaties, jeugdverenigingen en -bewegingen zorgen voor maatschappelijke betrokkenheid. Zowel binnen cultuur als voor het jeugdwerk maken we daarom extra middelen vrij. De sociale economie krijgt extra zuurstof. Met een groeipad vanaf 2017 kunnen minstens 500 extra doelgroepmedewerkers aan de slag gaan.

We trekken volgend jaar 132 miljoen euro extra uit voor nieuw beleid inzake Welzijn.

Het grootste deel van dit budget gaat naar de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap. Hiermee zetten we de definitieve stap naar een nieuw concept van zorginvulling en zorgverlening, een concept dat meer zorggarantie biedt, en personen met een handicap toelaat zelf te kiezen hoe zij hun ondersteuning organiseren.

Daarnaast breiden we de kinderopvang uit, zodat ouders, alleenstaanden en tweeverdieners werk en gezin vlotter kunnen combineren. We investeren bovendien bijkomend in jeugdhulp.

Met extra investeringen hierbovenop breiden we het aantal woongelegenheden in de residentiële ouderenzorg uit en we geven woonzorgcentra, net als dit jaar, extra middelen om hun aanbod beter af te stemmen op de vaak stijgende zorgzwaarte van hun bewoners.

Collega's, zoals ik al heb gezegd, plaatste de overdracht van de bevoegdheid om investeringen in ziekenhuizen te financieren, ons voor een grote uitdaging. Er zijn in de vorige regeerperiode heel veel investeringen gelanceerd in de ziekenhuissector, maar met de zesde staatshervorming werden die federale betalingsverplichtingen doorgeschoven naar de deelstaten. Bovendien krijgen de deelstaten nu onvoldoende middelen om al die investeringen ook daadwerkelijk te betalen. Maar de Vlaamse Regering maakte van deze nood een deugd. We gaan doen wat nodig is, in het belang van de ziekenhuizen, in het belang van onze patiënten, in het belang van alle Vlamingen.

We zullen de zware lopende financieringsengagementen die we hebben geërfd, op gespreide wijze betalen en aanrekenen. Om dat mogelijk te maken, trekken we – en dat is nieuw – jaarlijks aanzienlijke middelen uit voor het broodnodige onderhoud van onze ziekenhuisinfrastructuur. Voortaan is er een jaarlijks budget, een zogenaamd instandhoudingsforfait, beschikbaar om onze ziekenhuizen in goede staat te houden en kleine of dringende investeringen te doen. Dit forfait leidt geheel in de lijn van het regeerakkoord dat uitgaat van vertrouwen, tot administratieve vereenvoudiging en tot responsabilisering van de ziekenhuizen, die op hun beurt meer zekerheid krijgen over de middelen die ze van de overheid ontvangen. Daarnaast gaan we voor de lopende, grote investeringen van start met een strategisch forfait, een budget waarmee we de engagementen voor reeds in aanbouw zijnde ziekenhuizen nakomen. Uiteraard voeren we dit nieuw financieringssysteem uit in nauw overleg met de sector.

Nog voor het zomerreces leggen we u een ontwerp van decreet voor dat vorm zal geven aan de nieuwe Vlaamse kinderbijslag. De opbrengst van het overslaan van de indexaanpassing in 2015 zal samen met die van de volgende indexaanpassing in het budget voor de kinderbijslag komen, en dit bij de start van het nieuwe Vlaamse systeem in 2019.

Door dit te doen, zijn we in staat om in het nieuw systeem alle bestaande gezinnen minstens evenveel kinderbijslag te geven als vandaag en om tegelijk voor de nieuwgeboren kinderen vanaf 2019 een flink hogere kinderbijslag uit te trekken, bovendien met een budget voor sociale toeslagen dat verhoudingsgewijs drie keer groter zal zijn dan vandaag. Tegelijkertijd geven we participatie-toeslagen aan ouders voor kinderopvang en deelname aan het kleuteronderwijs vanaf 3 jaar.

Collega's, een warme samenleving is een gedeelde samenleving. In onze almaar meer diverse samenleving vormen onze waarden en normen, onze fundamentele rechten en vrijheden het belangrijkste kader waarbinnen wij Vlamingen verbondenheid creëren. De gedeelde samenleving, de gedeelde toekomst, vinden we enkel in onze verbindende publieke taal en cultuur, in onze democratie en in onze rechtsstaat.

Van alle Vlamingen en van alle nieuwkomers eisen we dat ze de fundamenten van onze samenleving aanvaarden. Zeker nu steeds meer mensen, ook jongeren, zich aangetrokken voelen tot antidemocratische groeperingen en in sommige gevallen zelfs tot geweld overgaan. Zeker nu uitingen van antisemitisme, moslimhaat en geweld tegen homoseksuelen toenemen. Onze verfijnde rechtsstaat, onze mooi geëvolueerde samenleving behouden en versterken, is ons aller verantwoordelijkheid.

Nieuwkomers moeten we veel duidelijker uitleggen waar onze open, vrije samenleving voor staat, welke ongelooflijke kansen onze pluralistische samenleving biedt, welke hun rechten maar ook welke hun plichten zijn.

De Vlaamse Regering neemt haar verantwoordelijkheid. Nog nooit is zoveel geïnvesteerd in inburgering en integratie als vandaag. Zo zorgen we ervoor dat iedere inburgeraar snel aan een inburgeringstraject kan beginnen. Dit jaar voerden we ook de resultaatsverbintenis in zodat het inburgeringstraject niet meer vrijblijvend is. Het inburgeringsattest krijgt hierdoor veel meer waarde. Werkgevers weten bijvoorbeeld voortaan dat wie een attest behaalde, ook effectief resultaten boekte.

Maar niet alleen nieuwkomers, ook onze jongeren moeten we de fundamenten van onze samenleving beter uitleggen. Ook jongeren moeten we het belang van democratisch burgerschap uitvoeriger duiden. Dat moet gebeuren in het gezin, in het verenigingsleven, in de socio-culturele sector, maar ook op school. Daarom

werkt deze Vlaamse Regering aan sobere en heldere eindtermen met aandacht voor burgerschap.

Wij gaan voor een samenleving waar Sam, Samir en Samuel, Meryem, Myriam en Marie gelijke kansen krijgen en ze ook grijpen, een samenleving waar deze kinderen opgroeien tot actieve en betrokken burgers. (*Applaus bij de meerderheid*)

Voorzitter, collega's, met ons beleid, met onze begroting 2017, biedt de Vlaamse Regering een antwoord op de grote uitdagingen in Vlaanderen.

We maken mensen sterk. Door mensen met een handicap zelf en autonoom hun ondersteuning te laten kiezen. Door ons onderwijs te versterken met een grotere kleuterparticipatie, de vroegere mogelijkheid om een tweede taal te leren, door duaal en ondernemend leren, en eindtermen met aandacht voor burgerschap. Door nieuwkomers en hun kinderen kansen op integratie, kansen op onderwijs, kansen op zorg en kansen op werkopleiding te bieden. Door in te zetten op jobs, ook voor wie zwakker op de arbeidsmarkt staat. Een job is niet de enige, maar wel de sterkste hefboom tegen armoede.

Collega's, we investeren recordbedragen in onderzoek en ontwikkeling, in lastenverlaging, in woonzorgcentra, in kinderopvang, in mensen met een zorgnood, in sociale woningen, in scholen, in mobiliteit en in klimaat.

En ja, we weten dat daarmee niet alles opgelost is, dat er nog veel uitdagingen overblijven. U hoort hier dus geen zelfgenoegzame toespraak, verre van. Maar voor u staat wel een tevreden en hoopvolle minister-president. Tevreden omdat we na twee jaar van moeizame besparingen ons huiswerk in Vlaanderen op orde hebben. Hoopvol omdat we nu voluit kunnen beginnen investeren in de grote noden van onze samenleving.

De motor draait, nu is het tijd voor de turbo. Zoals u weet, slaat een turbo pas aan na enkele kilometers. Vandaag moeten we de motor, die steeds sterker begint te draaien, een turboboost geven: extra vermogen voor extra investeringen.

Collega's, we moeten die inspanningen voor extra budgetten in elk van die domeinen nog jaren volhouden. Want de noden zijn erg groot. Daar zijn we ons allemaal bijzonder van bewust. Er is nog veel werk aan de winkel, maar we zijn op de goede weg.

Daarom moeten we ondertussen als een goede huisvader onze rekeningen op orde houden en op de kleintjes letten. En dat mag misschien saai klinken, maar dit, collega's, is goed bestuur.

Collega's, ik ervaar dagelijks in Vlaanderen veel positieve energie: in onze steden en gemeenten, in onze bedrijven, in onze overheidsdiensten, in onze socio-culturele wereld, in onze scholen, bij onze zorgverleners.

Met deze begroting geeft de Vlaamse Regering een extra grote impuls, een extra grote steun aan wie elke dag opnieuw haar of zijn verantwoordelijkheid opneemt en zorg draagt voor ons maatschappelijk en economisch weefsel.

Samen, collega's, allen samen, maken we de toekomst mooier, maken we Vlaanderen mooier! Ik dank u. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Collega's, bij langdurig applaus tijdens een concert komt normaal gesproken de spreker terug op het spreekgestoelte. (*Gelach*)

MEDEDELINGEN VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Collega's, ik heb een paar praktische mededelingen. Ten eerste wil ik graag medelen dat de voordeur aan de Hertogsstraat 6 open is tijdens de plenaire vergaderingen.

Ten tweede wijk ik even af van de gewoonte. U weet – of misschien ook niet – dat de diplomatieke dagen plaatsvinden. Ik wil in het bijzonder welkom heten aan de algemene afgevaardigden van de Vlaamse Regering. Het zijn zij die ons in het buitenland altijd op een zeer gastvrije wijze ontvangen, begeleiden en programma's in elkaar boksen. Ze zitten daar allemaal keurig op een rijtje bij elkaar. Ik zou ze graag een applaus geven. (*Applaus*)

Zo ben ik meteen verzekerd van een volgende goede ontvangst in het buitenland. (*Gelach*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen woensdag om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 14.42 uur.*